

LISA UNGER

Verdronken hart

'Lisa Unger is een van
mijn favoriete auteurs.
Ze wordt met elk boek beter.'

Karin Slaughter

LITERAIRE THRILLER

Over het boek

De koningin van de psychologische thriller is terug – en hoe!

Emily staat op het punt een beslissing te nemen die desastreuze gevolgen voor haar zal hebben. Ze heeft een baan zonder toekomstperspectief, zit in een relatie met een man die niet goed voor haar is en voelt dat ze de controle over haar leven langzaam kwijtraakt. Dan is er Kate, die met behulp van de nagelaten dagboeken van haar tante en haar grootmoeder een roman heeft geschreven over een waargebeurde, tragische liefdesgeschiedenis.

Kate en Emily kennen elkaar niet, maar zijn op weg naar dezelfde bestemming: het idyllische Heart Island, dat het eigendom is van de starre Birdie Burke, de moeder van Kate. Een verschrikkelijke misdaad drijft deze vrouwen tot elkaar op Heart Island, dat een grimmig geheim blijkt te herbergen...

Verdrongen hart is een intense, duistere pageturner over ontwrichte familiebanden, geesten uit het verleden en demonen uit het heden. De kracht van Lisa Unger schuilt in de emotionele lading van het verhaal en de dreiging, die op elke pagina verder wordt opgevoerd. Een ijzersterke psychologische thriller voor de liefhebbers van Camilla Läckberg, Sophie Hannah en Nicci French.

Over de auteur

Lisa Unger werd geboren in Connecticut maar groeide op in Nederland, Engeland, New Jersey en New York. Voor ze zich volledig aan het schrijven wijdde werkte ze in de uitgeverwereld. Van haar boeken, die in meer dan 26 landen verschijnen, werden wereldwijd miljoenen exemplaren verkocht. Lisa Unger woont met haar gezin in Florida.

Bezoek onze internetsite www.awbruna.nl
voor informatie over al onze boeken en dvd's.

Lisa Unger

Verdronken hart

A.W. Bruna Fictie

Oorspronkelijke titel

Heartbroken

Copyright © 2012 by Lisa Unger

This translation published by arrangement with Crown Publishers,
an imprint of the Crown Publishing Group, a division of Random House, Inc.

Vertaling

Jaap-Wim van der Horst | Tekstbureau De Gele Roos

Omslagbeeld

© Plainpicture / Image Source

Omslagontwerp

Sanneke Prins, Sproud Amsterdam

© 2013 A.W. Bruna Uitgevers, Utrecht

ISBN paperback 978 94 005 0171 3

ISBN e-book 978 90 449 6911 5

NUR 305

*Voor Jeffrey,
omdat, echt, voor wie anders?
Dag en nacht ben jij het.
Voortdurend en altijd.*

DEEL I

De reis

In ons wanhopige verlangen om iets te doen herleven wat misschien nooit heeft bestaan, zijn we een voor een allemaal gecrasht op de rotsen van Heart Island. En terwijl we dat deden, hebben we datgene waar we allemaal zoveel van hielden geruïneerd, hebben we het gemaakt tot iets wat lelijk en dor is, waar liefde niet kan wonen, waar niets groeit.

Uit het dagboek van Caroline Love Heart (1940-2000)

Proloog

Birdie Burke stond op de rand van de rots en zag hoe het eerste ochtendlicht de lucht dofroze kleurde. Terwijl ze voorzichtig over de koude, gladde stenen oever liep, kabbelde het water van het meer over haar tenen. Behalve de zachte fluistering van een briesje tussen de bomen was alleen maar het roepen van een fuut in de verte te horen. Ze liet haar badjas van zich af glijden en ze kreeg kippenvel van de koele lucht op haar huid. Niemand kon haar zien; de andere eilanden waren alleen zichtbaar vanaf de noord- en de zuidkant. Haar man lag nog te slapen toen ze hem in het grote huis achterliet.

En zelfs al kón iemand haar zien, wie wil er nu kijken naar een vijfenzeventig jaar oude vrouw in badpak? De meeste mensen zouden hun ogen beschaamd neerslaan, ook al was ze slank en fit. Als ze volledig gekleed was, zag ze er stijlvol uit, wist ze. Eigenlijk beschouwde ze zichzelf als nog behoorlijk aantrekkelijk. Maar desondanks had Birdie de indruk dat niemand ooit naar haar keek – niet echt.

De tijd had haar beroofd van haar weelderige lichaam, haar zachte huid en de glans van haar haar. En ook al vóelde ze zich niet anders dan toen ze twintig was, ze werd niet herkend als het meisje van toen. Dat gold voor iedereen, wist ze. Niemand van haar leeftijd herkende de persoon die hij in de spiegel zag. De meesten van haar vrienden en kennissen waren verwickeld in een groots gevecht tegen voortschrijdende ouderdom, omgaven zich met een team van personal trainers, plastisch chirurgen en schoonheidsspecialisten om de klok tegen te houden. Wat vreemd, dacht Birdie altijd. Als er één gevecht is dat je niet kunt winnen, is het dit wel. Niet dat ze niet voor zichzelf zorgde. Niet dat ze niets wist over het vechten in een reeds verloren strijd.

Het water voelde ijskoud aan terwijl ze er eerst langzaam doorheen waadde, om zich vervolgens snel tot haar schouders te laten zakken. Alhoewel ze gewend was aan de schok van de plotselinge kou, verstijfde haar hele lichaam uit protest, gaf haar hart vol gas en deden haar gewrichten pijn. Toen begon ze te bewegen, maakte zorgvuldig de ene na de an-

dere armslag en pompte haar nog altijd sterke benen krachtig op en neer. Normaal gesproken kreeg ze het geleidelijk wat warmer en zou het water verkwikkend en sprankelend gaan aanvoelen – verfrissend.

Maar vandaag was het anders. Misschien was het water net een paar graden te koud. Of misschien was zij wel gewoon oud. Ze kwam niet in haar ritme. Ze had nog maar nauwelijks een stukje gezwommen of ze dacht er al aan om terug te gaan.

Toen ze jonger was, zwom ze het eiland probleemloos één, misschien wel twee keer rond. Ze zou, net als vandaag, aan de westkant van het huis het water in gaan, de enige plek waar het veilig was om te duiken. Daarna zou ze ver genoeg wegzwemmen om te voorkomen dat ze teruggeworpen werd op de grote, scherpe rotsen die bijna het hele eiland omringden. Vroeger zou ze genoten hebben van het water op haar huid, met plezier gevoeld hebben dat haar hartslag toenam en hoe haar slanke ledematen haar voorbij de steiger brachten, dan langs de oostzijde en daarna nog een kwart rondje om terug te komen bij haar beginpunt. Het hele rondje kostte haar ongeveer een halfuur als ze goed in vorm was.

Ze herinnerde zich dat het water warmer was geweest. En dat de vroege ochtend een gestolen uurtje was: de tijd voordat de kinderen wakker werden en haar nodig hadden. Ze wenste telkens dat het voor altijd zou zijn: de stilte, de vrijheid. Natuurlijk, nu het voor altijd mócht duren, nu ze een hele dag kon besteden zonder dat iemand ook maar iets van haar nodig had, was het niet zo prettig als ze zich had voorgesteld. Birdie vroeg zich af waarom dat toch zo vaak het geval was: zodra je eenmaal had wat je wilde, was het nog maar een schaduw van wat het in je dromen had geleken.

Ze redde het tot de steiger, op ongeveer een kwart van het rondje, waar ze zich gefrustreerd realiseerde dat ze terug moest gaan. De rest van het rondje zou ze niet halen. Met tegenzin draaide ze om, zwom naar de plek waar ze haar badjas als een zacht roze hoopje had achtergelaten en klom stram het water uit. Ze was teleurgesteld, zelfs boos op zichzelf, dat ze niet in staat was om het rondje te voltooien. Ze hield er niet van om herinnerd te worden aan haar leeftijd. Ooit was ze onverslaanbaar geweest.

Maar misschien was het ook wel goed zo: er moest nog veel gedaan worden. Iedereen zou zondag komen. En als er gasten kwamen, rustte er heel wat op haar schouders. Aan haar man Joe had ze weinig, die maakte zich druk over details zoals de wijn en de muziek, over de spelletjes die ze zouden spelen. Ondertussen was al het zware werk – boodschappen doen, koken en schoonmaken – haar pakkie-an. Overmorgen, tegen

zonsondergang, zullen haar kinderen en kleinkinderen aan de grote eettafel zitten voor het avondeten. De gezegende stilte van haar eiland zal uiteenspatten. En het werk zal beginnen.

Je doet het jezelf aan, Birdie, waarschuwde haar man haar regelmatig. Waarom probeer je niet gewoon een beetje te ontspannen en te genieten? Iedereen is net zo gelukkig met hamburgers van de grill, in de schil gebakken aardappels uit de oven en een salade. Ja, iedereen behalve Birdie.

Ze was zo diep in gedachten verzonken dat ze hem niet opmerkte tot ze haar badjas dichtknoopte, in haar schoenen stapte en zich omkeerde om naar het huis te lopen. Even drong de schok van het zien van iemand die aan de rand van de bomen verderop stond, niet tot haar door.

Zonder haar bril kon ze hem niet goed zien. Wie kon dat in hemelsnaam zijn? Niet haar man. Deze persoon was lang en dun, niet zo krachtig als Joe. Een van de burens? Nee, dat was onmogelijk, ze zou hun boot hebben horen naderen.

‘Wie is daar?’ riep ze.

Hij stond daar bewegingloos, het leek bijna alsof zijn lichaam doorzichtig was. Birdie kon hem niet scherp zien. Ondanks haar nare voorgevoel liep ze toch in zijn richting. Ze was niet het type mens dat het gevaar uit de weg ging. Altijd erop afgaan, dát was haar filosofie.

‘Wie ben je?’ riep ze kortaf. Ze had een hekel aan de klank van haar stem. *Moet je nu echt zo verdomde dominant zijn?* Dat was haar mans andere favoriete vermaning. *In godsnaam, je bent de koningin niet.*

‘Je bent hier op privéterrein.’

Hij gaf geen antwoord. Wat zag ze eigenlijk? Was daar wel iets? Was het niet gewoon een speling van het licht?

Ze versnelde haar pas. Toen ze dichterbij kwam, leek hij tussen de bomen te verdwijnen. Ze had zich niet gerealiseerd dat haar ogen zo slecht waren. Eenmaal op de plek waar hij had gestaan, was daar niemand, en ook geen spoor van dat er iemand was geweest. Maar er wás iemand geweest. Ze was niet gek of seniel. Ze hād iemand gezien. Ja toch?

Ze liep over het rotsachtige terrein aan de westkant van het eiland en daalde af in de richting van de steiger. Omdat er maar een beetje regen was gevallen de afgelopen week, waren de rotsen boven de waterlijn vandaag redelijk droog, maar toch ook nog wat bedrieglijk. Birdie liep met vaste tred, ze had er haar hele leven lang overheen gebanjerd. Haar voeten hoorden op deze rotsen thuis, net zoals toen ze een klein meisje, een tiener en een jonge vrouw was geweest. Ze bewoog zich snel, haar voeten wisten precies welke steen loszat of een scherpe punt had, welke stevig en

vlak genoeg was om op te gaan staan. Wanneer regen en storm voor ruw water op het meer zorgden, was deze kant van het eiland onbegaanbaar – te glad, te puntig en te bedrieglijk om er te lopen, met golven die tegen de steile kust beukten. Dan kon je dat stuk alleen nog maar zwemmend passeren.

Ze ging de bocht om en zag de lichtgrijze steiger afsteken tegen het staalblauwe water. Een formatie Canadese ganzen vloog snaterend over, nu al op weg naar het zuiden. De temperatuur ging alweer omlaag zonder dat het ook maar even warm had geleken.

Hun oude roeiboot dobberde op het water. Net als hun kajuitboot, die zorgvuldig was vastgemaakt aan de kikkers op de steiger en die was afgedekt vanwege het weer. Maar dat was alles; er was hier geen andere boot afgemeerd, zoals het geval zou zijn als iemand op bezoek was gekomen. Er was langs de kustlijn van het eiland geen andere plek waar iemand aan land kon komen zonder zijn boot zwaar te beschadigen.

Aan de zuidkant, vlak bij hun eiland, lag Cross Island. Nog maar twee jaar geleden had iemand daar een huis gebouwd. Het grootste deel van Birdies leven was het eiland onbewoond geweest. Als kind stak zij samen met haar broer en zus in een klein bootje de smalle zee-engte over om het eiland te verkennen. Ook al riep hun moeder, bang en boos, hen altijd terug als ze hen in de gaten kreeg.

‘Ga daar niet heen,’ zei ze dan. ‘Dat eiland is niet van ons.’

En ze kwamen terug, nors en zachtjes morrend tegen elkaar. Niemand durfde met hun moeder in discussie te gaan als ze die blik in haar ogen had. Ze was maar zelden boos en verhief eigenlijk nooit haar stem. Maar ze had die blik. Als je die zag, zweeg je en deed wat je gezegd werd.

Nu ze naar Cross Island keek, kon Birdie het huis zien dat daar was gebouwd. De bruine dakspanen waren nog net te zien tussen de bomen, de ramen spiegelde het roze ochtendlicht. Ze vond het maar niets. Het voelde aan als een inbreuk. Bovendien had ze zelf slechte herinneringen aan het eiland. Meestal negeerde ze het, alsof het er niet was, zoals met zoveel dingen die pijnlijk waren.

Ze keek terug naar waar ze vandaan gekomen was en toen naar het noorden, waar ze het grote huis kon zien. Vanaf de steiger voerde een smal grindpad naar het hoofdgebouw, vervolgens eromheen naar het gastenverblijf. Daarachter slingerde het pad verder naar het slaapverblijf. Ze zag niemand. Geen schaduw die haar volgde, geen indringer. Boven het vasteland betrok de lucht met donkere onweerswolken.

Op de omringende eilanden stonden privéhuizen. De hotels en loge-

menten op de eilanden in de buurt hadden weliswaar shuttlediensten van en naar het vasteland, maar er was geen watertaxi beschikbaar. Als je naar de privéwoningen wilde gaan, moest je zelf een boot hebben.

Er was een golf van diefstallen geweest in de omgeving. Veel huizen waren een groot deel van het jaar onbewoond. Ongure types van het vasteland waren daarachter gekomen. Ze waren met boten uitgevaren, hadden ingebroken en waardevolle spullen gestolen, veel schade aangericht – ze waren zelfs ergens een paar dagen blijven feestvieren. Birdie was woest geweest toen ze het nieuws hoorde. Typisch. Altijd waren zij erop uit, opstandig en alsof ze er recht op hadden, om dingen af te pakken of te vernielen waar jij zelf zo hard voor had moeten werken. Er was altijd wel iemand die minder had dan jij, vol afgunst en wrok, en wachtte totdat je hem je rug toekeerde zodat hij iets van je kon stelen. En op de een of andere manier kwamen ze er altijd weer mee weg.

Ongeveer een week nadat ze dit gehoord had, was Birdie naar de stad gegaan en had een klein handwapen gekocht. Ze was vaak alleen op het eiland. Joe koesterde zijn tijd op het eiland niet op dezelfde manier als zij en hij ging terug naar hun appartement in de stad als hij genoeg had van de eenzaamheid – of had hij genoeg van haar gezelschap? Het was per slot van rekening zijn plek niet. Heart Island was niet al gedurende drie generaties in het bezit van zijn familie. Hij had hier als kind niet elke zomervakantie doorgebracht, zoals zij. Ze weigerde om hier bang te zijn. En ze had medelijden met wie dan ook die probeerde iets van haar af te pakken. Ze bewaarde het pistool in zijn koffertje in een hoge keukenkast. Als ze 's nachts alleen was, legde ze hem op haar nachtkastje.

Birdie versnelde en legde de rest van de kustlijn van het ruim één hectare grote eiland af tot ze bij het hoogste punt kwam, de Uitkijkrots, zoals het door de Heart-kinderen was genoemd – Birdie, haar zus Caroline en haar broer Gene. Vanaf dit uitkijkpunt kon ze alle gebouwen zien, nauw omsloten door rotsen en bomen.

Het pad was nu echt de enige manier om het eiland rond te gaan. Het leidde van het slaapverblijf naar het gastenverblijf, het grote huis en omlaag naar de steiger, flauw verlicht door zorgvuldig geplaatste lampen op zonne-energie. Ooit was er maar één huis geweest, het gebouw dat nu het gastenverblijf was. Toen was er geen pad van de steiger naar het huis, iedereen koos zijn eigen route tussen de bomen door naar de open plek. Tegenwoordig liep niemand meer tussen de bomen door, zeker niet in pikdonkere nachten, wanneer het grindpad te verkiezen was.

Birdie keek vanaf de Uitkijkrots omlaag en ze had, ongelofelijk genoeg,

het gevoel dat haar ogen haar wellicht voor de gek hadden gehouden. Maar ze zag nergens een boot, niet op de oever getrokken of ergens vastgemaakt aan een rots. Er was geen andere manier om hier te komen. Dus de logica dicteerde dat ze niet had gezien wat ze dacht dat ze had gezien. De volgende keer zou ze haar bril meenemen of haar lenzen in doen voor ze ging zwemmen.

Haar overleden zus Caroline zou beweerd hebben dat Birdie een geest had gezien. Birdies zus en Birdies moeder Lana hadden allebei geloofd dat het eiland onderdak bood aan bovennatuurlijke wezens. Volgens hen was er een man die langs de rand van het eiland liep, en een vrouw die boven op de Uitkijkrots stond. En er was nog iets, wat ze zich niet kon herinneren. Het was volslagen onzin. Birdie had nooit iets gezien wat daar ook maar in de verte op leek. Caroline suggereerde dat dat kwam omdat Birdie het, als pragmaticus en cynicus, niet waard was om een geestverschijning te zien. Ook al kon Birdie niet verklaren wat ze zojuist had gezien, ze zou niet haar toevlucht nemen tot het bovennatuurlijke om dat wel te kunnen. Ze peinsde over haar gezichtsvermogen, over haar gezonde verstand misschien, maar zeker níét over geesten.

Birdie maakte haar ronde over het eiland af en eindigde waar ze begonnen was. De bomen verderop vormden een vage zwarte streep. Ze keek er even naar, in de hoop dat er iets tevoorschijn zou komen – een schaduw, een bewegende tak – als verklaring voor wat er was gebeurd. Maar nee, het waren alleen maar haar oude vrienden de dennen, de berken en de suikeressdoorns, en hun eeuwige gefluister.

Uiteindelijk liep ze terug naar het hoofdgebouw om te ontbijten. Haar stemming, die uitstekend was geweest, was somber geworden. Ze was op een manier waarop dat niet moest kunnen van slag gebracht, alsof ze verschrikkelijk nieuws had gekregen of haar iets te binnen was geschoten wat ze geprobeerd had te vergeten.

1

In de Blue Hen was het een drukte van belang en Emily was al op minstens drie verschillende manieren in de fout gegaan sinds haar dienst was begonnen. Ze had een klant het verkeerde wisselgeld teruggegeven. Bij een ander had ze de verkeerde bestelling gebracht. En op dit moment, terwijl een of ander kind zonder op te letten uit het toilet kwam rennen en haar de pas afsneed nu ze door de krappe gang van de keuken naar het restaurant liep, voelde ze het blad met glazen ijswater uit haar handen glijpen. Ze stopte meteen om een botsing te vermijden, maar het dienblad met glazen stopte niet.

Ze zag de jongen de gang uit schieten, maar al het andere gebeurde in een kwellende slow motion. Vier bekeerglazen zeilden door de lucht, water spatte naar alle kanten, ijsklontjes smolten. Het woord ‘nee’ vormde zich in haar hoofd en bleef doorklinken. En toen... de allesvernietigende crash. Ze sprong weg van de glinsterende, versplinterde puinhoop en staarde ernaar. O, god! O, nee! Waarom begonnen sommige dagen slecht en werden ze alleen maar slechter?

Angelo kwam snel uit de keuken om te helpen. Hij had een mop in zijn ene en een emmer in zijn andere hand als een of andere restaurantreddingswerker. Toen kwam Carol, de eigenares van de Blue Hen, de hoek om. ‘Wat is hier gebeurd?’ vroeg ze.

‘Ik liet het vallen,’ zei Emily. Duidelijk. Ze nam niet de moeite om de jongen in het verhaal te betrekken. Of het feit dat de deur van het toilet niet naar buiten, de gang in, open zou moeten gaan. Of dat mensen het bord moesten opmerken waarop stond: A.U.B. DE DEUR RUSTIG OPENEN BIJ HET VERLATEN VAN HET TOILET. Carol bekeek de puinhoop en drukte een stevige, prachtig gemanicuurde hand tegen haar voorhoofd. Emily kon het niet laten om naar haar ringen te kijken – een verlovingsring met een grote diamant en een ‘familiering’, zoals Carol hem had genoemd, met een robijn. Ze schitterden als sterren.

‘Laat Angelo het maar doen. De bestelling voor tafel vier is klaar. Regel jij dat, dan zorg ik voor nieuw ijswater,’ zei Carol. Haar toon was ver-

moeid, maar niet onvriendelijk. Dat was Carol nooit. ‘Probeer jezelf bij elkaar te rapen, Emily. Ik weet niet wat er in jouw hoofd rondspookt vandaag. Maar het is absoluut níét je werk.’

Emily knikte. ‘Het spijt me.’

Carol keek naar Emily over de rand van haar bril. Ze had een lief gezicht, rond met roze wangen en mooie blauwe ogen met donkere wimpers. Haar lichaam was klein en zacht – het lichaam van een moeder. Carol leek in feite een beetje op een moederkloek, dacht Emily: mollig en trots, paraderend en moederend. Emily wilde haar hoofd in Carols schoot leggen en haar tranen de vrije loop laten.

‘En, wat is er, liefje?’ vroeg Carol. ‘Wil je erover praten?’

‘Nee,’ zei Emily. Ze probeerde te glimlachen. ‘Alles is goed.’

Angelo zat al op zijn knieën en raapte grote glasscherven op met zijn vereelde handen.

‘Het spijt me, Angelo,’ zei Emily.

Hij keek haar aan met zijn donkere puppyogen, groot, toegewijd en een beetje verliefd. ‘Zit er maar niet over in,’ zei hij.

Angelo was verliefd op Emily; ze wist het. Hij schonk haar een brede grijns, alsof hij het fijn vond om voor haar op z’n knieën te gaan. Ze kreeg het warm en voelde dat ze een kleur kreeg. Toen ging ze vlug achter Carol aan, die tegen haar aan het praten was. Carol had een snelle, zachte, non-sense manier van communiceren. Het kon haar niet schelen of je eraan meedeed, als het er maar op leek dat je luisterde.

‘Als je een verkeerde bestelling opdient, in het bijzonder bij zo iemand als Barney, die hier elke dag op hetzelfde tijdstip voor dezelfde maaltijd komt, krijgen mensen het gevoel dat we hen niet kennen, dat we niet om hen geven. En als je nou zou werken bij T.G.I. Friday’s of bij Chili’s zou dat misschien niet zoveel uitmaken. Maar hier, in mijn restaurant, maakt het wel uit, want het is juist die persoonlijke interactie die het verschil maakt tussen de ketens en de zelfstandige restaurants. Daarbij wek je, als je mensen het verkeerde wisselgeld geeft, de indruk dat we niet te vertrouwen of niet capabel zijn. Begrijp je dat, Emily?’

Emily wist dat de vraag geen uitnodiging was om iets terug te zeggen.

Carol ging verder. ‘Dingen laten vallen? Ja, dat gebeurt. Maar het gebeurt doorgaans als we er met ons hoofd niet bij zijn. Je bent van slag door een ochtend vol fouten. Daarom wil ik dat je een paar minuten voor jezelf neemt, nadat je tafel vier bediend hebt. Je gaat even naar achteren voor een pauze. Ik neem jouw tafels over. Daarna kom je terug alsof het een compleet nieuwe dag is, oké?’

Emily merkte dat ze driftig knikte. Daarna bracht ze snel de bestelling naar het gezin bij het raam. Pannenkoekjes voor het meisje, wentelteefjes voor de jongen, roerei met broccoli voor de moeder en een chili-kaasomelet met zelfgemaakte friet en extra bacon voor de vader (zo, die kreeg een blik van zijn vrouw over de rand van het menu toen hij dat bestelde). Hij zag eruit alsof hij wel een paar kilootjes missen kon, maar ook weer niet op een ongezonde, zorgwekkende manier. Hij was gewoon een stevige vent die van eten hield. Waarschijnlijk was zijn cholesterol te hoog; daarom had zijn vrouw zo'n bozige, bezorgde uitdrukking op haar gezicht toen Emily het bord voor hem neerzette.

'Wauw,' zei de moeder, 'dat ziet er goed uit.' Maar wat ze eigenlijk bedoelde was: o liefje, ga je dat nou echt opeten? Althans, dat dacht Emily. Ze was er goed in om gezichten te lezen, lichaamstaal te begrijpen. Ze had het gevoel, meestal, dat ze wist wat mensen dachten, zelfs als ze iets totaal anders beweerden. Ze had dat altijd gekund.

Nadat ze een fles ketchup naar de tafel had gebracht, ging ze naar achteren, zoals Carol haar had gevraagd. Ze zat buiten op het bankje dat iedereen gebruikte voor een rookpauze, en keek omhoog naar de lucht. Het was een warme, klamme dag met hoge, witte wolken. Een zacht briesje liet de bladeren van de grote eiken, die boven het hek van de parkeerplaats uittorenden, dansen en ritselen. Ze haalde diep adem en probeerde alles van zich af te schudden, zoals Carol wilde.

Waarom wil je daar eigenlijk naartoe gaan en in de rondte rennen voor die dikzak?

Dat had Dean die ochtend tegen haar gezegd. Hij wilde niet dat ze naar haar werk ging. Hij wilde dat ze bij hem bleef. Hij mocht Carol niet. Het leek erop dat Dean niemand mocht die Emily aardig vond. Ze wist niet precies wat dat over hem zei.

'Je verdient meer in een ochtend met mij dan in een week bij de Fat Hen.'

'De Blue Hen.'

'Wat je wilt,' reageerde hij. Hij had een sigaret aangestoken, ook al wist hij dat ze 's ochtends misselijk werd van de geur. 'Je hoeft niet op die manier rond te rennen.'

Hij hield niet van het idee dat ze serveerster was. Zijn moeder was serveerster, en Dean hield er niet van dat Emily ook maar iets deed wat hem herinnerde aan zijn moeder.

'Het is minderwaardig werk,' zei hij.

Emily vond dat geen enkel eerlijk werk minderwaardig was, wat dat

ook betekende, komend uit Deans mond. Carol behandelde haar met respect. De klanten, misschien omdat de Blue Hen níét het goedkoopste restaurant in de stad was, waren veelal beleefd. Ze gaven goede fooien. En gewoonlijk was Emily ook helemaal niet zo slecht in haar werk als serveerster. Ze hield ervan om met mensen te praten, vriendelijk te zijn en een beetje te kletsen over ditjes en datjes met de vaste klanten. Carol zorgde er altijd voor dat Emily te eten kreeg voor of na haar dienst, en ze zei tegen iedereen dat ze zelf koffie en warme chocolademelk mochten pakken. De Blue Hen was de fijnste plek waar Emily ooit had gewerkt.

Dean was kwaad op haar toen ze wegging. Daarom was ze zo trillerig en overstuur op haar werk aangekomen. Nou ja, het was in elk geval een van de redenen. Ze hield er niet van als hij kwaad was, maar als ze niet ging werken en wekelijks voor de nodige inkomsten zorgde, redden ze het niet altijd tot het einde van de week. Dan moest ze geld lenen van haar moeder – wat ze op dit moment niet kon doen. En dat waren weer heel andere problemen.

Het klopte dat Dean een heleboel geld kón verdienen. Maar dat deed hij lang niet altijd, en op de een of andere manier verdween het als sneeuw voor de zon als het er wel was. Dan waren er natuurlijk ook nog de keren dat Dean zomaar dagen verdwenen was. Eén keer zelfs een week. Die keer had ze niet verwacht dat hij terug zou komen. Toen hij eindelijk weer thuiskwam, was ze lang niet zo blij als ze had verwacht.

‘Gaat het weer een beetje?’

Angelo was naast haar komen staan. Ze keek op naar hem en hij lachte verlegen en keek weg van haar naar de lucht. Hij was altijd lief voor haar en ze had het rare verlangen om haar hand in de zijne te leggen. Hij rook naar de citroenzeep die hij gebruikte bij het afwassen.

‘Bedankt voor het opruimen van mijn zootje,’ zei ze. Ze vouwde haar handen in haar schoot.

‘Geen probleem.’

Ze merkte dat hij op het punt stond meer te zeggen, maar van gedachten veranderde. Hij had haar een paar keer mee uit gevraagd. Ze had gezegd dat ze met iemand samenwoonde. Hij had het vragen opgegeven, maar hij lachte nog steeds veel naar haar, vol van hoop. Ze had verwacht dat hij boos of gemeen zou worden toen ze hem afwees, maar dat gebeurde niet. Hij bleef net zo aardig tegen haar als altijd. Om de een of andere reden dacht ze daarom dat hij een aardige moeder had, iemand die hem geleerd had respect voor vrouwen te hebben. Dat waardeerde ze heel erg in Angelo.

‘Ik denk dat Carol je binnen weer nodig heeft,’ zei hij. ‘Ze moet wat administratie doen in haar kantoor.’

‘Oké,’ zei Emily.

Carol bewaarde alle contante inkomsten van een week in een kluis achter het bureau in haar kantoor. Ze deed de hele administratie vrijdag overdag. Vrijdagavond bracht ze al het geld na sluitingstijd naar de nachtkluis van de bank. Emily had Carols echtgenoot Paul daarover horen klagen. Hij vond dat ze het geld elke avond weg moesten brengen als ze naar huis gingen, zodat er maar weinig contant geld in het restaurant zou zijn. Carol had ermee ingestemd, maar voor zover Emily kon zien, was ze er nog niet mee begonnen.

Emily had opgemerkt dat Carol een gewoontedier was, dat alles elke keer op dezelfde manier gedaan moest worden. Ze hield niet van veranderingen. Van het openen tot het sluiten van het restaurant maakte alles – koffiezetten, sinaasappels persen, zout-, peper- en suikerpotjes bijvullen, de tafels en het buffet schoonmaken – deel uit van een nauwgezet ritueel.

Emily kon dat waarderen in Carol. Ze was voorspelbaar, betrouwbaar. Er was niets geheimzinnigs aan hoe ze iets wilde, hoe ze zou reageren. Het was heerlijk, aangezien Emily zelden een idee had wat Dean zou triggeren. Of haar moeder. Emily wist nooit wanneer ze iets aardigs of iets wreeds van hen kon verwachten. In de Blue Hen was er maar één regel. Hard werken en aardig zijn; dan kwam alles helemaal in orde. Dat zou ook een levensregel moeten zijn, dacht Emily. Maar natuurlijk was dat niet hoe de dingen gebeurden.

Eenmaal terug in het restaurant voelde het echt als een nieuwe dag. Emily liet het ritme van die plek toe en ze zat de rest van haar dienst lekker in haar vel. Geen fouten meer. Aan het eind van haar dienst maakte Carol gehaktbrood voor haar klaar, met aardappelpuree en jus, en daarbij een grote portie gewokte groenten. Emily had niet het gevoel dat ze honger had, maar ze at het allemaal op en had het idee dat ze nog wel meer had kunnen eten. Ze zag dat Carol naar haar keek, en toen kwam de vrouw tegenover haar zitten.

Het was even rustig in de Blue Hen, de luwte tussen ontbijt en lunch. Enkele klanten treuzelden met hun maal: een moeder lepelde havermout in de mond van haar zoontje, een oudere man las de krant en een stelletje hield elkaars hand vast in het zitje voor twee personen bij het raam.

‘Smaakte het?’ vroeg Carol. Ze tikte op Emily’s lege bord.

Emily zou het bord opgetild en de jus eraf gelikt hebben als ze alleen

was geweest. ‘Het was vreselijk,’ zei ze. ‘Ik stuur het terug naar de keuken.’

Carol lachte naar haar en klopte op haar hand. ‘Je had vast niet ontbeten.’

‘Nee,’ zei Emily. Ze dacht aan Dean die met een kop koffie aan tafel zat te mokken en te roken. Ze was liever zonder eten weggegaan dan te blijven en ruzie te maken. De sigarettenrook en zijn houding: beide giftig genoeg om haar de deur uit te jagen.

‘Gaat alles wel goed met je, liefde?’ vroeg Carol.

‘Het is oké,’ zei Emily. ‘Echt. Het spijt me van vandaag. Het zal niet meer gebeuren.’

‘Maak je daar niet druk over, kind.’ Carol leunde naar achteren en Emily zag dat haar ogen even vlug het restaurant scanden. Als ze iets zag wat niet in orde was, zou ze opspringen, het regelen en snel weer terugkomen. Zo te zien was alles naar haar wens. ‘We hebben allemaal slechte dagen. Hoe gaat het op school?’

‘Goed. Fantastisch.’

Carol keek Emily nog even aan, gaf haar nog een klopje op haar hand en stond toen op. ‘Oké. Goed.’

Emily keek naar de oudere vrouw die bij haar wegliep in de richting van de keuken om te zien of daar alles klaar was voor de lunchdrukte. Ze vocht tegen de aandrang om Carol terug te roepen. Ze wilde bekennen dat ze met school was gestopt, dat het niet gelukt was en dat ze zich in de herfst voor een paar vakken zou kunnen inschrijven als ze niet zo krap zouden zitten en ze Dean niet de hele tijd moest helpen. Emily’s moeder was gestopt met het betalen van haar schoolgeld omdat ze Dean niet mocht en er een hekel aan had dat hij en Emily samenwoonden. En Emily verdiende niet genoeg om de huur, het eten, al het andere én schoolgeld te betalen.

Maar ze kon dat allemaal niet zeggen, omdat Carol haar moeder of haar vriendin niet was. Carol was haar baas. Het was beter om dat te onthouden, want ze was eerder de fout in gegaan door te betrokken te raken bij de mensen voor wie ze werkte. Het deed dan veel meer pijn wanneer ze haar moesten ontslaan om wat voor reden dan ook. En ze zagen er veel teleurgestelder uit als zij hen in de steek moest laten, wat ze uiteindelijk altijd deed.

‘Ik kan blijven voor de lunch als je me nodig hebt,’ zei Emily. Ook al kon ze het geld gebruiken, ze probeerde niet al te hoopvol te kijken.

Carol draaide zich om bij de deur, ze leek het aanbod te overwegen. ‘Blanche staat op het rooster. Maar toch bedankt, liefde.’ Toen maakte ze een wegwerpgebaar en zei: ‘Je bent jong. Amuseer jezelf vandaag.’

Emily zocht haar spullen bij elkaar en vertrok. Buiten viel onverwacht wat motregen, hoewel de lucht bijna overal blauw was. Zon en regen, maar Emily kon geen regenboog ontdekken. Dean zou haar op komen halen, aangezien zij hem haar auto had geleend en die ochtend met de bus naar haar werk was gegaan. Maar hij was er niet. Wat een verrassing.

Ze wachtte een tijdje aan de zijkant van het restaurant. Ze had onder de luifel kunnen wachten om niet nat te worden. Maar ze wilde niet dat iedereen haar daar – wederom – zag staan wachten. Uiteindelijk, na bijna twintig minuten, liep ze naar de bushalte toe.

In de bus gebruikte ze haar mobieltje om haar moeder te bellen. Haar moeder sprak niet meer tegen haar, maar Emily liet elke dag een berichtje achter op het antwoordapparaat.

‘Hoi, mam,’ zei ze. ‘Ik ben net klaar met m’n werk en ga met de bus naar huis. Dean heeft vandaag een sollicitatiegesprek, dus hij heeft mijn auto mee. Ik vroeg me af of je zin hebt om zondag te komen eten. Het huis ziet er echt mooi uit. Ik wil het je graag laten zien.’ Ze pauzeerde even in de hoop dat haar moeder zou opnemen. ‘Nou, oké dan. Ik hou van je. Bel me.’

Emily had verwacht dat haar moeder op een gegeven moment het stilzwijgen zou opgeven. Maar tot nu toe nog niet. Hun laatste ruzie was net een wedstrijdje schreeuwen geweest, of misschien was het alleen Emily die geschreeuwd had.

‘Er is iets mis met die jongen,’ had haar moeder gezegd. Ze had aan de keukentafel gezeten en een sigaret gerookt. Wanneer Emily ook aan haar moeder, Martha, dacht, was dat precies hoe zij haar zag: aan die tafel, ellebogen op het vinyl, voor zich uit starend en rokend. Dát was de reden waarom ze de rook van sigaretten zo verschrikkelijk haatte.

‘Met hem gaan samenleven is het ergste wat je maar kunt doen. Hij gaat je enorm veel pijn doen. En haal het niet in je hoofd om zwanger te raken. Dat zal het einde van jouw eigen leven betekenen.’

Daarna vertelde Martha aan Emily dat ze niet meer voor haar school zou betalen tot Dean ergens anders, op zichzelf, zou gaan wonen. Emily begreep dat niet. Als haar moeder zo zeker wist dat Dean haar leven zou ruïneren, waarom wilde ze Emily dan haar kans op een opleiding ontzeggen, waarvan haar moeder altijd had gezegd dat het de sleutel voor succes was? ‘Ik wil niet dat dat geld naar hem toe gaat.’

Het was waar dat Emily het laatste semester een vak had laten vallen en daarna de restitutie van het schoolgeld aan Dean had gegeven. Ja, dat had ze gedaan. Martha had dat ontdekt doordat het kantoor van de quaestor

de kwitantie naar haar had gestuurd. Emily had moeten weten dat ze dat zouden doen. Maar ze was nooit erg goed geweest in goed doordenken over dingen. Dean had het geld nodig; ze wist nog steeds niet precies waarvoor. Maar hij had toen zo wanhopig geleken. En het was een film-klas, een keuzevak, niet belangrijk voor haar opleiding tot peuterleidster.

Het laatste bezoek van Emily aan haar moeder was geëindigd met haar geschreeuw: 'HIJ HOUDT VAN MIJ!' Een deel van haarzelf had boven dit alles gestaan en kon haar eigen woede niet geloven. Emily nam normaal gesproken niet haar toevlucht tot geschreeuw. Maar het voelde aan alsof haar borstkas opensprong.

'JE BENT JALOERS OMDAT NIEMAND OOIT VAN JOU HEEFT GEHOUDEN ZOALS HIJ VAN MIJ HOUDT.'

Haar moeder had daar gewoon gezeten, starend naar het behang, de sigaret bungelend tussen haar vingers. Ze zag er zo oud en moe uit, opgebrand. Het was Emily's ergste nachtmerrie om zo te eindigen, aan de keukentafel, en er zo uit te zien – vermalen door het leven en zonder dat het haar ook maar iets kon schelen.

De oude dame die naast haar zat, klopte op Emily's been en gaf haar een tissue, die ze zonder nadenken aanpakte. Toen had ze in de gaten dat ze hilde.

'Dank u,' zei ze, en ze depte haar ogen.

'Het valt niet mee om jong te zijn,' zei de vrouw. Ze droeg een elegante blauwe regenjas en had zilverwit haar. Haar handen trilden een beetje. 'Ik weet het nog. Je wilt zoveel.'

'Wordt het makkelijker?'

De andere vrouw grinnikte een beetje en legde een droge, zachte hand op die van Emily. 'Niet echt, schatje.'

Geweldig, dacht Emily. Dat is nog eens geweldig.